

Στρατηγική έρευνας του Τμήματος για την περίοδο 2020-25

1. Δομές ερευνητικής πολιτικής

Η ερευνητική πολιτική του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής έχει εξελιχθεί, κατά τη δεκαπενταετή ιστορία του, σε ποικίλα πεδία της Κοινωνικής Πολιτικής και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Κύριος στόχος είναι η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης μέσω της έρευνας, της διεπιστημονικότητας και της ανάπτυξης συνεργασιών. Η ελκυστικότητα και η ορατότητα ενός Τμήματος εξαρτάται κατά πολύ από την ερευνητική του στρατηγική.

Στην κατεύθυνση αυτή το Τμήμα έχει αναπτύξει, ειδικά τα τελευταία χρόνια, αξιοσημείωτη ερευνητική δραστηριότητα, η οποία καλύπτει μια ευρεία δέσμη γνωστικών αντικειμένων και ερευνητικών περιοχών της Κοινωνικής Πολιτικής και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Η υποστήριξη της ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος επιτυγχάνεται, καταρχάς, μέσω του θεσμοθετημένου Εργαστηρίου Μελετών Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής και συγκροτημένων ερευνητικών μονάδων, όπως:

- Μονάδα Ανάλυσης, Σχεδιασμού και Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
- Μονάδα Μεθοδολογίας, Πολιτικών & Πρακτικών Επιμόρφωσης
- Ομάδα Ηλεκτρονικής Μάθησης (<http://eprl.korinthos.uop.gr>)

Επιπρόσθετα, έχει εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος και τελεί υπό ίδρυση το Εργαστήριο Αξιολόγησης Πολιτικών Δημόσιας Υγείας και Τεχνολογιών Υγείας.

Στο πλαίσιο της ερευνητικής του δραστηριότητας, το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής έχει συνάψει συνεργασίες με ένα εκτεταμένο δίκτυο πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και άλλων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό. Συνεργάζεται με διακεκριμένους επιστήμονες ενώ προσφέρει ευκαιρίες συνεργασίας σε νέους ερευνητές.

2. Πεδία ερευνητικής δραστηριότητας

Το ερευνητικό έργο του Τμήματος διακρίνεται για τη διεπιστημονικότητα και τον πλουραλισμό του, τη δημιουργία δεσμών μεταξύ διδασκαλίας και έρευνας καθώς και για την ανάδειξη της διεπαφής Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής όπως αποτυπώνεται και στο Πρόγραμμα Σπουδών του.

Η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος, αναδεικνύεται μέσα από την ερευνητική παραγωγή των μελών ΔΕΠ και των επιστημονικών συνεργατών του Τμήματος, όπως αυτή αποτυπώνεται από α) τις δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά, τόμους και συνέδρια με κριτές, β) την υλοποίηση ανταγωνιστικών ερευνητικών-αναπτυξιακών έργων που χρηματοδοτήθηκαν από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους και γ) τις παράλληλες επιστημονικές-ερευνητικές δράσεις και συνέργειες με άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα και κοινωνικούς φορείς.

Η ερευνητική πολιτική του Τμήματος εστιάζει, κατά περίπτωση, στα εξής επιστημονικά-ερευνητικά πεδία:

- Κοινωνική Πολιτική (ιστορική, θεσμική, πολιτική, ανθρωπολογική προσέγγιση - εθνική, υπερεθνική, συγκριτική διάσταση)
- Κοινωνικές Πολιτικές (φτώχεια, ανισότητα, κοινωνικές διακρίσεις, απασχόληση, εργασιακές σχέσεις, μετανάστευση).
- Οργάνωση, διοίκηση και αξιολόγηση πολιτικών και υπηρεσιών υγείας
- Εκπαιδευτικές πολιτικές για τη σχολική εκπαίδευση και αξιολόγηση, την ανώτατη εκπαίδευση και τη δια-βίου μάθηση
- Εκπαιδευτικός σχεδιασμός (Προγράμματα Σπουδών, εκπαιδευτικό υλικό, ψηφιακές τεχνολογίες στην εκπαίδευση).
- Ηλεκτρονική Μάθηση και Εκπαίδευση από Απόσταση
- Επαγγελματική ανάπτυξη και εκπαίδευση ενηλίκων.

3. Άξονες ερευνητικής πολιτικής

Οι άξονες ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος εξειδικεύονται ως εξής:

3.1. Προαγωγή της βασικής και εφαρμοσμένη έρευνας

Κύριος στόχος η παραγωγή επιστημονικής γνώσης στα πεδία αιχμής της Κοινωνικής Πολιτικής και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Έχει οδηγήσει στην παραγωγή ικανού αριθμού δημοσιεύσεων σε έγκριτα διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά, τόμους και επιστημονικά συνέδρια κύρους.

3.2. Υλοποίηση ερευνητικώ ν και αναπτυξιακώ ν έργων

Υπάρχει σημαντική και συνεχής συμμετοχή των ερευνητικών ομάδων του Τμήματος σε σημαντικά ευρωπαϊκά έργα (π.χ. Horizon, Erasmus+) και εθνικά έργα (π.χ. ΕΣΠΑ) στα πεδία της Κοινωνικής Πολιτικής και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

3.3. Σύνδεση έρευνας και εκπαίδευσης

Η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος είναι αλληλένδετη με την εκπαιδευτική αποστολή του. Υπάρχει άμεση διασύνδεση διδακτορικών σπουδών και έρευνας σε συγκεκριμένα επιστημονικά πεδία μέσω της εμπλοκής των υποψηφίων διδασκόντων στα ερευνητικά προγράμματα που υλοποιούνται στο Τμήμα. Όλες οι διδακτορικές διατριβές που έχουν εκπονηθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη καλύπτουν επιστημονικά αντικείμενα, τα οποία βρίσκονται σε απόλυτη συνάφεια με τις ερευνητικές περιοχές που θεραπεύουν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του.

Αντίστοιχη συνάφεια και διασύνδεση υπάρχει επίσης και στις 15 μεταδιδακτορικές έρευνες του Τμήματος, οι οποίες υλοποιούνται από επιστήμονες με σημαντικό και αναγνωρισμένο ερευνητικό έργο στα πεδία τους.

Το Τμήμα υποστηρίζει τη διαρκή προσαρμογή του περιεχομένου των διδασκόμενων μαθημάτων με βάση τις νέες επιστημονικές εξελίξεις στα πεδία που θεραπεύει το Τμήμα και την εναργή διασύνδεση των φοιτητών του με την ερευνητική αγορά εργασίας. Η νέα επιστημονική γνώση και η υιοθέτηση νέων ερευνητικών μεθόδων εντάσσονται συστηματικά στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών αλλά και σε προγράμματα δια-βίου μάθησης (π.χ. επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών).

3.4. Συμμετοχή σε σημαντικά ερευνητικά δίκτυα

Υπάρχουν και αναπτύσσονται συστηματικά συνεργασίες με άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικούς φορείς από την Ελλάδα και το εξωτερικό στα πεδία της Κοινωνικής Πολιτικής και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Η ανάπτυξη συνεργασιών και κοινών δράσεων με κοινωνικούς φορείς και εταίρους αποτελεί στρατηγική επιλογή του Τμήματος. Ενδεικτικά αναφέρεται το μνημόνιο ερευνητικής συνεργασίας με το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΑΝΕΠ) της ΓΣΕΕ που προβλέπει τη σύνδεση της έρευνας με τη συνδιοργάνωση κοινού μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών και προγραμμάτων Διά βίου Εκπαίδευσης.

3.5. Προβολή επιστημονικού-ερευνητικού έργου

Η προβολή του επιστημονικού-ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ γίνεται μέσω ημερίδων και συνεδρίων που συστηματικά διοργανώνει το Τμήμα κάθε χρόνο, τόσο στην Κόρινθο όσο και στην Αθήνα. Τα μέλη ΔΕΠ συμμετέχουν με εισηγήσεις αλλά και ως μέλη Επιστημονικών Επιτροπών σε εθνικά και διεθνή επιστημονικά συνέδρια προάγοντας την εξωστρέφεια και την εμβέλεια του Τμήματος.

Το Τμήμα διαθέτει ειδική εκδοτική σειρά, με τίτλο Κοινωνική και Εκπαιδευτική Πολιτική, η οποία εκδίδεται σε συνεργασία με τις εκδόσεις Παπαζήση και περιλαμβάνει συλλογικούς τόμους και μονογραφίες.

3.6. Ερευνητική δεοντολογία

Η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος είναι εναρμονισμένη με τις αρχές της δεοντολογίας στην έρευνα, όπως αυτές διατυπώνονται στον Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (<https://www.uop.gr/en/arxiki/kodikas-deontologias>).

Κάθε ερευνητική πρωτοβουλία του Τμήματος εφαρμόζει τον νέο Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (GDPR). Με ευθύνη των επιστημονικών υπευθύνων, τα μέλη των ερευνητικών ομάδων ενημερώνονται, πριν από την έναρξη του κάθε προγράμματος, για το πλαίσιο ερευνητικής δεοντολογίας που έχει υιοθετήσει το Τμήμα.

4. Στόχοι και σχεδιασμός ερευνητικής πολιτικής 2020-2025

Οι άξονες-στόχοι του στρατηγικού σχεδιασμού για την ερευνητική πολιτική του Τμήματος κατά την επόμενη πενταετία εξειδικεύονται ως εξής:

4.1. Προώθηση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας

- Στρατηγική επιλογή ερευνητικών δράσεων σε συγκεκριμένα επιστημονικά πεδία της Κοινωνικής και της Εκπαιδευτικής Πολιτικής (βλ. παρακάτω). Υλοποίηση ερευνητικών έργων διεθνούς εμβέλειας (π.χ. Horizon 2020, Erasmus+) με τη συμμετοχή μελών ΔΕΠ, ερευνητών, υποψηφίων διδασκόντων και μεταπτυχιακών φοιτητών.
- Συστηματική προώθηση των δημοσιεύσεων σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά και τόμους υψηλού κύρους, σε έγκριτα ελληνικά επιστημονικά περιοδικά, σε πρακτικά έγκριτων διεθνών και εθνικών επιστημονικών συνέδριων.
- Υιοθέτηση υψηλών προδιαγραφών, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, για το ερευνητικό σχέδιο εκπόνησης και συγγραφής διδακτορικών διατριβών. Για παράδειγμα, η ύπαρξη δύο διεθνών επιστημονικών δημοσιεύσεων ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής.
- Περαιτέρω αναβάθμιση της ποιότητας των μεταπτυχιακών διατριβών και ενθάρρυνση της συμμετοχής των μεταπτυχιακών φοιτητών σε ερευνητικά σχέδια, τα οποία να οδηγούν στη δημοσίευση πρωτότυπων ερευνητικών αποτελεσμάτων.
- Προαγωγή της διεπιστημονικής έρευνας μέσω συνεργασιών των μελών του Τμήματος, υλοποίηση κοινών ερευνητικών σχεδίων, (συν)διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων, κοινές δημοσιεύσεις, αξιολόγηση και υιοθέτηση καλών πρακτικών.
- Η υιοθέτηση πολιτικών ανοικτότητας και διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (ερευνητικά δεδομένα, μεταπτυχιακές και διδακτορικές διατριβές, επιστημονικές δημοσιεύσεις, κ.λπ.) αναμένεται να διασφαλίσει την ολική ποιότητα των ερευνητικών διαδικασιών και να ενισχύσει ακόμη περισσότερο την ορατότητα του Τμήματος.

4.2. Ερευνητικά-αναπτυξιακά έργα

- • Υποβολή νέων προτάσεων ως συντονιστικός εταίρος σε εθνικές και διεθνείς προσκλήσεις ανταγωνιστικών ερευνητικών έργων.
- • Συμμετοχή σε νέες ερευνητικές συμπράξεις ανταγωνιστικών ερευνητικών έργων με εθνικούς και διεθνείς ερευνητικούς φορείς.

4.3. Συνεργασία με ακαδημαϊκά ιδρύματα

- Ενίσχυση υφιστάμενων συνεργασιών και επέκταση συνεργασιών για ερευνητικούς σκοπούς σε πεδία αιχμής με ακαδημαϊκά ιδρύματα του εξωτερικού.
- Ενίσχυση και επέκταση συνεργασιών με ελληνικά ακαδημαϊκά ιδρύματα για ερευνητικούς σκοπούς σε πεδία αιχμής.
- Δημιουργία νέων συνεργασιών με ακαδημαϊκά ιδρύματα και άλλους φορείς από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Συμμετοχή σε διεθνή ερευνητικά δίκτυα και περαιτέρω προώθηση διεπιστημονικών δικτύων και συνεργασιών (εθνικών και διεθνών).
- Δημιουργία εδρών αριστείας.

4.4. Μελλοντικοί ερευνητικοί προσανατολισμοί

Με βάση τα αποτελέσματα της μέχρι τώρα ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος, την εμπειρία από τις υφιστάμενες συνεργασίες, τις διεθνείς τάσεις αλλά και τις κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα και διεθνώς, το Τμήμα προσανατολίζεται στις παρακάτω ερευνητικές περιοχές για την επόμενη πενταετία:

- Σύγχρονη Κοινωνική Ασφάλιση (δημογραφικές τάσεις, μεταναστευτικές ροές, οικονομική οργάνωση, παροχές, νέες μορφές αγορών εργασίας και απασχόλησης)
- Νέες μορφές Κοινωνικής Πολιτικής (κοινωνική οικονομία, κοινωνική επιχειρηματικότητα, κοινωνία πολιτών, εταιρική κοινωνική ευθύνη)
- Αξιολόγηση εκπαιδευτικών πολιτικών και προγραμμάτων (σχολική εκπαίδευση, ανώτατη εκπαίδευση, δια-βίου μάθηση)
- Νέες μορφές και μοντέλα εκπαιδευτικού σχεδιασμού (σύνδεση εκπαίδευσης με την κοινωνική ένταξη και τον χώρο εργασίας, επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών, ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, τεχνολογίες ηλεκτρονικής μάθησης, MOOCs).

5. Υποστήριξη της έρευνας και της ερευνητικής αριστείας

Το Τμήμα διαθέτει υποδομές και επαρκή εξοπλισμό που υποστηρίζουν ικανοποιητικά την ερευνητική δραστηριότητά του. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, παρά την οικονομική κρίση της χώρας, οι επιπτώσεις στην απρόσκοπτη εκπόνηση του ερευνητικού έργου του Τμήματος δεν ήταν αρνητικές, κυρίως λόγω των άοκνων προσπάθειών και των πρωτοβουλιών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος. Μέσω συγκεκριμένων ερευνητικών ομάδων, το Τμήμα συμμετείχε και

συμμετέχει σε αναγνωρισμένα διαπανεπιστημιακά δίκτυα υποστήριξης έρευνας στα πεδία των επιστημών της εκπαίδευσης, των κοινωνικών επιστημών και των συναφών πολιτικών.

Ορισμένα πεδία απαιτούν εξειδικευμένο εξοπλισμό υψηλής τεχνολογίας για την προώθηση νέων ερευνητικών κατευθύνσεων (για παράδειγμα, εκπαιδευτικές τεχνολογίες για την καταγραφή-μελέτη ψυχοφυσιολογικών δεδομένων σε άτομα με μαθησιακές δυσκολίες, όπως με αυτισμό). Στο πλαίσιο αυτό αναμένεται να ενταθεί η αναζήτηση χρηματοδοτήσεων και η σύναψη νέων συνεργασιών.

Τέλος, είναι απαραίτητη η περαιτέρω υποστήριξη των ερευνητικών σχεδιασμών του Τμήματος από την Πολιτεία και το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Θα συνέβαλε σημαντικά ο περιορισμός της γραφειοκρατίας και η μεγαλύτερη ευελιξία της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου, πράγμα που αποτελεί ζητούμενο για όλα τα ελληνικά πανεπιστήμια. Ειδικότερα, θα προτείνουμε την ενίσχυση της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ώστε να μπορεί να παρέχει, πέρα από την πληροφόρηση για προκηρύξεις εθνικών και διεθνών ανταγωνιστικών έργων, και την απαραίτητη υποστήριξη-εξειδίκευση στη συγγραφή προτάσεων, στην ανεύρεση εταίρων για νέα ερευνητικά έργα κ.λπ.

Η προώθηση της ερευνητικής αριστείας των διδασκόντων και των υποψηφίων διδασκόντων του Τμήματος αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα. Για το σκοπό αυτό έχουν θεσπιστεί ανά διετία:

- α) βραβείο διάκρισης καλύτερης διδακτορικής διατριβής και χρηματοδότησης μεταδιδακτορικής έρευνας επέκτασης του ερευνητικού σχεδίου
- β) βραβείο διάκρισης καλύτερης επιστημονικής εργασίας, με κύριο συγγραφέα διδάκτορα ή υποψήφιο διδάκτορα, η οποία να έχει δημοσιευθεί σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό υψηλού δείκτη απήχησης.